

Nordre Follo
kommune

Strategi for
samskaping og frivillighet

Innhold

1.1 Formål med strategien	4
1.2 Avgrensninger.....	5
1.3 Medvirkning	5
3 Frivillighet	7
4 Frivillighet i Nordre Follo kommune.....	8
5 Innsatsområder	9
5.1 Gjøre det enkelt å drive frivillig arbeid.....	9
5.2 Være pådriver for samskaping	10
6 Vedlegg.....	11
6.1 Vedlegg 1	11

1 Innledning

1.1.2020 ble tidligere Ski og Oppegård kommuner slått sammen til Nordre Follo kommune. Nordre Follo kommune er en stor kommune, Norges femtende største, med nærmere 60.000 innbyggere. De to tidligere kommunene har jobbet med samskaping og frivillighet i ulik grad og på ulike måter. Etter sammenslåingen jobbes det med felles planer og dokumenter slik at forståelsen og rammene rundt frivillig arbeid og samskaping blir de samme på sikt. Denne prosessen kaller vi harmonisering. Begrepet harmonisering viser til at vi jobber for like rammer, men med rom for lokale tilpasninger.

Samskaping er et forholdsvis nytt begrep. Det er derfor et behov for at dette innarbeides både internt hos kommuneansatte og ut til innbyggerne i kommunen. Hva er det, og hvordan kan det gjøre Nordre Follo kommune til en bedre kommune?

Frivillighet er ikke noe nytt, men hvordan skal frivilligheten synliggjøres, møtes, ivaretas og samskapes med i ny kommune? Frivillig arbeid er en stor del av lokalmiljøenes identitet, og det er viktig at det skal være enkelt å drive frivillig arbeid.

1.1 Formål med strategien

Strategi for samskaping og frivillighet bygger på kommuneplanens samfunnsdel. Kommuneplanen er delt inn i fire satsningsområder, og temaplan for samskaping og frivillighet er plassert inn under satsningsområde “Sammen for en ny kommune” i planprogrammet. For å være sammen om en ny kommune er samskaping og frivillighet to viktige nøkkelord, og de er knyttet til flere av tiltakene og målene i kommuneplanen. Frivillighet er et område som favner bredt, og det blir også tatt opp i flere andre av kommunens planer. I temaplan for helse og omsorg nevnes blant annet verdien og viktigheten av frivillig innsats som et supplement til kommunale tjenester.

FN’s bærekraftsmål er tett knyttet opp mot alt arbeid som gjøres i kommunen, og frivillighet og samskaping er sentralt for å bidra til å nå mange av bærekraftsmålene. Det er valgt ut spesielt tre bærekraftsmål som denne strategien vil bidra direkte til å oppnå. Dette er:

- bærekraftsmål 3; god helse og livskvalitet
- bærekraftsmål 10; mindre ulikhet
- bærekraftsmål 17; samarbeid for å nå målene.

Nær og nyskapende er Nordre Follo kommunes visjon. Den skal inspirere og gi retning for fremtiden. Nordre Follo kommune skal være en kommune som legger til rette for at frivillige og frivillige organisasjoner som ønsker det får mulighet til å bidra. Vi skal løse oppdraget vårt, oppgaver og utfordringer sammen. Organisasjonskulturen skal være preget av verdiene ansvar, omsorg og respekt.

I Nordre Follo kommune er det vedtatt fire overordnede prinsipper som skal gjelde for alt samarbeid mellom kommunen og andre aktører. Disse prinsippene er likebehandling, rettferdighet, åpenhet og miljø og klima.

På bakgrunn av dette skal strategi for samskaping og frivillighet være et verktøy som skal bidra til at

- frivillig arbeid blir møtt med like vilkår og rammer uavhengig av hvilken del av kommunen man har tilhørighet til, og hvem man tar kontakt med.
- frivillighet og samskaping utvikles og innarbeides i kommunen
- kommunen samarbeider med frivilligheten
- det er enkelt å drive frivillig arbeid

1.2 Avgrensninger

Samskaping innbefatter alle innbyggere, kommune, næringsliv, sosiale entreprenører, frivillige organisasjoner, lag og foreninger. Strategi for samskaping og frivillighet vil ta for seg begrepet samskaping generelt, men hovedfokus vil være på frivilligheten.

Ofte kommer spørsmål om lokaler og tilskudd opp i møter og dialog med frivilligheten, disse områdene blir ivaretatt i kommunens kulturstrategi, og temaplan for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv.

1.3 Medvirkning

Strategien er utarbeidet i samarbeid med frivilligheten og ulike virksomheter i kommunen. Det er gjennomført et oppstartsmøte, arbeidsgruppemøter med frivilligheten, bruk av teams, spørreundersøkelser og jevnlig intern forankring¹.

Arbeidsgruppa har deltatt aktivt inn i utarbeidelsen av strategien. Gruppa har bestått av representanter fra Røde Kors, Natteravnene, Speideren, Forum for natur og friluftsliv, Follo ms-forening og Bibi Amka/Woman wake up.

Figur 1: Bilder fra oppstartsmøte med frivilligheten.

Foto: Ida Skjerve

¹ Se vedlegg 1 for mer utfyllende informasjon om punkt 1.3 Medvirkning.

2 Samskaping

En bred definisjon av samskaping er at offentlige og private aktører samarbeider gjennom å dele kunnskap og ressurser med hverandre (Torfing, Sørensen & Røiseland, 2016). For kommunen kan dette være en metode til å aktivere ressurser på tvers i samfunnet, og løse framtidens utfordringer ved å bringe sammen grupper på tvers av områder i kommunens administrasjon og på tvers av skillet mellom kommunen og sivilsamfunnet (eller innbyggerne). Samskaping er også tett knyttet til innovasjon fordi det ofte kommer nye løsninger når flere ulike parter skal utvikle noe sammen. Vellykket samskaping er avhengig av at de ulike partene er åpne for å tenke nytt.

Nordre Follo kommune er opptatt av innbyggeren og at kommunens administrasjon har innbyggers fokus når tjenestene skal utvikles. Innbyggeren bør få være sjef i eget liv.

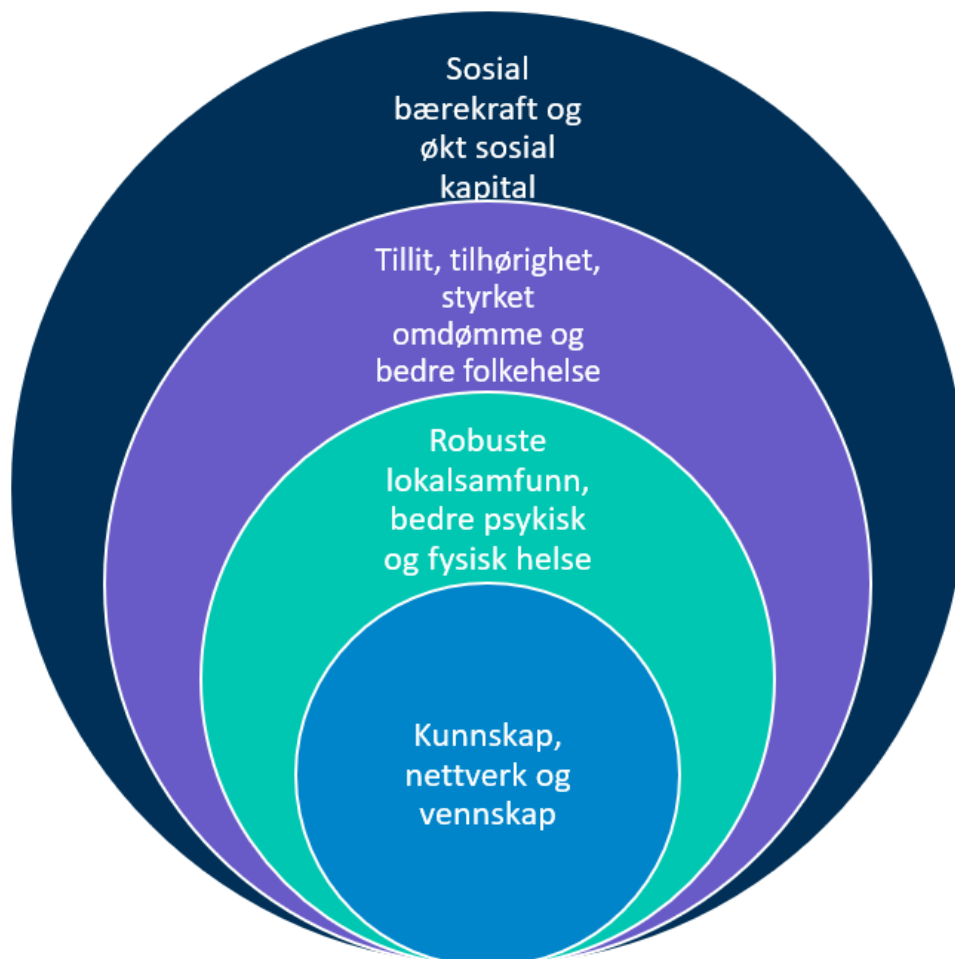
Figur 2: Samskaping illustrert.

Bilde er hentet fra: <https://www.ks.no/globalassets/handbok-for-samskaping.pdf>

3 Frivillighet

Innenfor frivilligheten finnes kunnskap, interesse og engasjement innenfor mange ulike områder og grupperinger. Det er et overordnet frivilligpolitisk mål å øke deltakelsen i frivillige organisasjoner og frivillig arbeid². Samtidig viser trender i samfunnet at færre ønsker å binde seg opp til frivillig arbeid på faste dager og til faste tider. Her er det viktig at det er rom for begge deler og at det jobbes for å tilpasse behovene og ressursene til hverandre.

Frivillighet og engasjement i frivillige organisasjoner skaper engasjement, identitet, fellesskap og mening for veldig mange mennesker. «Frivillig innsats er ikke bare dugnadsinnsats og arbeidskraft, men også kompetanseformidlende, tradisjonsbærende og folkehelsefremmende»³. I tillegg til alt frivillig arbeid gir enkeltmennesket, har det også mange positive ringvirkninger som virker ut i lokalsamfunnet, miljøet og hele kommunen. Dette er illustrert i figur 3.

Figur 3: Illustrerer hva frivillighet er for enkeltmennesket, og hvilke ringvirkninger dette kan ha ut i lokalsamfunn, kommune og samfunnet generelt.

² Meld.St. 10; Frivilligheita - sterk, sjølvstendig, mangfaldig

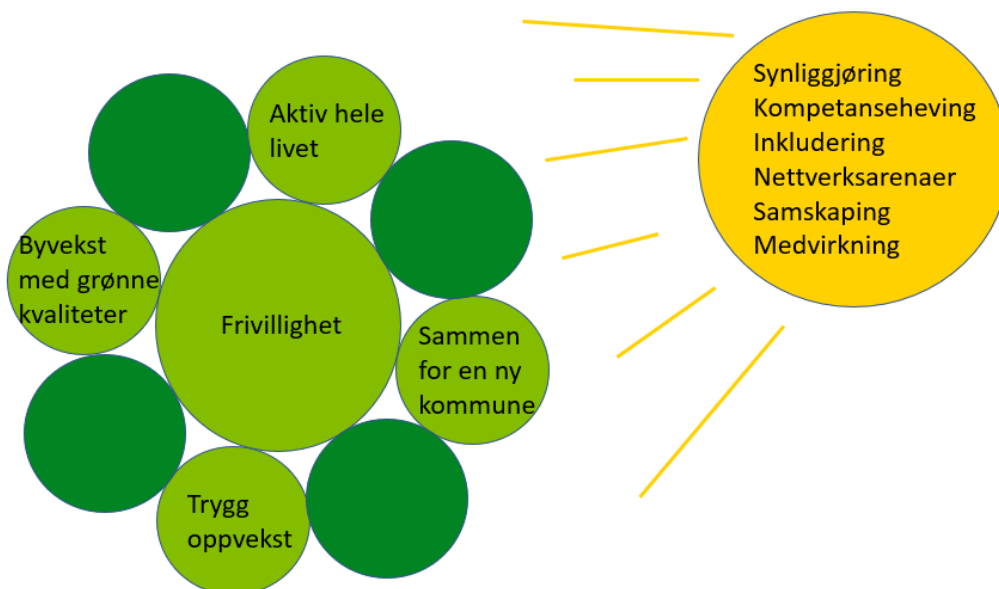
³ Sitat fra Meld.St. 10; Frivilligheita - sterk, sjølvstendig, mangfaldig, s 22

4 Frivillighet i Nordre Follo kommune

Frivillighet er ulønnet, selvvalgt og ideelt arbeid eller virke som utføres av et individ, en gruppe eller en organisasjon.

Figur 4: Definisjon på frivillighet i Nordre Follo kommune. Jobbet fram i samarbeid med frivilligheten i kommunen.

I Nordre Follo er det et stort spekter av lag, foreninger og organisasjoner som er engasjerte og gjennom sin aktivitet gir viktige bidrag til lokalsamfunnet. Skal frivilligheten få plass og mulighet til å delta med engasjement og kunnskap, bør vi som kommune legge til rette for synliggjøring, kompetanseheving, inkludering, nettverksarenaer, samskaping og medvirkning. For å finne løsninger som dekker behovene er det viktig å ha god medvirkning og samskaping i prosessene. Figur 5 illustrerer hvor viktig frivillighet og samarbeid med frivillige organisasjoner er for å nå kommuneplanens mål, og hva vi som kommune kan bidra med for å få all form for frivillighet til å blomstre og utvikle seg.

Figur 5: Solen, med sitt innhold, gir energi til blomsten slik at den kan vokse og utvikle seg. Midt i blomsten er frivillighet, og kronbladene illustrerer de fire satsningsområdene i kommuneplanens samfunnsdel.

5 Innsatsområder

Strategi for samskaping og frivillighet er delt opp i to innsatsområder:

5.1 Gjøre det enkelt å drive frivillig arbeid

Stort frivillig engasjement skaper tilhørighet og inkludering, bedre helse og et godt lokalmiljø. Dette er noe Nordre Follo kommune har i sine mål at de skal jobbe for. Vi har flere virkemidler for å få til dette. Her kan for eksempel nevnes møteplasser, årlige arrangement og ulike kommunikasjonsformer. Noen virkemidler fungerer godt, enkelte kan forbedres og utvikles, og noen områder krever kanskje helt ny tenkning. I prosessene er det viktig å sette seg i den frivilliges sted, og å huske at når frivillige bidrar i regi av kommunen har vi et ansvar for helsen og sikkerheten til de frivillige og de som mottar bistand fra frivillige.

Slik vil vi ha det	Dette får vi til ved å
<ul style="list-style-type: none">• Nordre Follo kommune legger til rette for samarbeid, inkludering og det skal være enkelt å drive frivillig arbeid.• Nordre Follo kommune synliggjør frivillig arbeid, foreninger og organisasjoner.• Nordre Follo kommune legger til rette for gode nettverksarenaer.• Nordre Follo kommune bidrar til kompetanseheving.	planlegge og gjennomføre årlige arrangement i samarbeid med frivilligheten.
	utarbeide en oversikt over frivillig arbeid i kommunen.
	kartlegge mulige løsninger for aktivitetskalender.
	samarbeide med frivilligheten om en oversikt over kurs og foredrag for et felles kunnskapsløft i Nordre Follo.
	avklare hvordan kommunen kan bidra til god informasjon og rekruttering av frivillige.
	synliggjøre informasjon om lag og foreninger på kommunens digitale plattformer.
	etablere et prosjekt for å avklare hvordan systematisk samhandling mellom kommunale virksomheter og frivillig sektor, spesielt innenfor helsesektoren, kan utvikles og forbedres.
	kartlegge behov, og hvilke muligheter som finnes for, frivillighåndteringsverktøy.
	bidra til at forskrift for frivilligsentraler gjøres kjent internt og eksternt.

5.2 Være pådriver for samskaping

Samfunnsengasjement, samarbeid og nye måter å løse oppgaver på skal være grunnleggende for Nordre Follo kommune. Samskaping viser til likeverdig samarbeid, og at man sammen kommer fram til, og tar i bruk, nye og bedre løsninger. Dette er en kontinuerlig prosess, hvor man må være åpen for hverandres tanker, idéer og behov.

Slik vil vi ha det	Dette får vi til ved å
• Nordre Follo kommune deltar i samskaping.	være nær og lytte til innbyggerne og deres behov i utvikling av tjenestene og tilbudene.
• Nordre Follo kommune tar utgangspunkt i innbyggers reelle behov.	gjøre oss kjent med hvem vi skal utvikle tjenester i samarbeid/samskaping med.
• Nordre Follo kommune er åpen og transparent.	utarbeide en informasjonsoversikt over tilbud og tjenester for ulike innbyggergrupper.
	utarbeide veiledninger for hvordan samskaping og samhandling skal være.
	Aktivt ta i bruk og følge opp eksisterende samarbeidsavtaler, og etablerer nye ved behov.

6 Vedlegg

6.1 Vedlegg 1

Utfyllende informasjon under punktet medvirkning.

Oppstartsmøte

Det ble gjennomført et oppstartsmøte med åpen invitasjon til alle som driver frivillig arbeid i Nordre Follo kommune. Her deltok det 37 frivillige som representerte 32 ulike lag og foreninger. I møtet ble det blant annet jobbet med 4 temaer: integrering/inkludering, synliggjøring av den enkelte organisasjon, kompetanseheving og nettverksarenaer.

Disse temaene ble satt ut fra tidligere innspill fra frivilligheten.

I etterkant av dette møtet ble det laget en digital versjon for at flere skulle få mulighet til å komme med tanker og innspill. Denne versjonen ble sendt ut til ledere av idrettsrådet, kulturrådet, musikkrådet og speiderrådet med oppfordring om å sende det videre ut til sine medlemmer.

Arbeidsgruppemøter

I løpet av prosjektperioden er det gjennomført 5 arbeidsgruppemøter. Deltakere på disse møtene har vært prosjektgruppa for planen og 7 representanter fra 6 ulike frivillige organisasjoner. Arbeidsgruppa har deltatt aktivt inn i utarbeidelsen av planen. Gruppa har bestått av representanter fra Røde Kors, Natteravnene, Speideren, Forum for natur og friluftsliv, Follo ms-forening og Bibi Amka/Woman wake up.

Teams

Det ble opprettet et eget temaplan-team i teams i starten av prosjektperioden. Deltakere i prosjektgruppe, arbeidsgruppe, ressursgruppe og styringsgruppe ble lagt til som medlemmer. Her har samtlige hatt mulighet til å følge prosessen og se agenda og referat fra faste prosjektmøter.

Spørreundersøkelser:

Det er gjennomført en spørreundersøkelse om frivillighet og en spørreundersøkelse i forhold til aktivitetskalenderløsningen kommunen har.

Annet

I løpet av prosjektperioden har temaplanen også vært tatt opp i andre fora, som blant annet styret i frivilligsentralene og frivilligsentralenes nettverk.